

ВЛАДИСЛАВУ ВОЛОДИМИРОВИЧУ ГОНЧАРУКУ — 70

20 жовтня виповнилося 70 років відомому вченому у галузі фізичної хімії, колоїдної хімії, хімії, фізики, біології і технології води академіку НАН України Владиславу Володимировичу Гончаруку.

В.В.Гончарук у 1965 році закінчив Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, хімічний факультет, за фахом “фізична хімія” і деякий час (1966–1971) працював в Інституті фізичної хімії АН УРСР. У 1970 році захистив кандидатську дисертацію, у 1986 — докторську.

З 1971 року наукова діяльність В.В.Гончарука пов’язана з Інститутом колоїдної хімії та хімії води ім. А.В.Думанського НАН України, де він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до директора, посаду якого обіймає з 1988 року.

У 1990 році Владиславу Володимировичу присвоєно звання професора. Цього ж року його обрали членом-кореспондентом АН УРСР, у 1997 — дійсним членом НАН України. З 1998 року він академік-секретар Відділення хімії НАН України та член Президії НАН України.

Академік НАН України В.В.Гончарук — відомий фахівець у галузі хімічної кінетики й каталізу. Він зробив вагомий внесок у розвиток теорії окисно-відновлювального каталізу та розробку основ передбачення каталітичної дії цього класу процесів. Сформулював принципово нове уявлення про взаємозв’язок термодинамічних і кінетичних параметрів хімічних, зокрема каталітичних, процесів. На їх основі вперше в світі запропонував кількісне термодинамічне трактування третього закону хімічної кінетики про взаємозв’язок констант швидкостей хімічних реакцій та їх енергій активації — закону компенсаційного ефекту. Він створив і розвинув новий науковий напрям — каталітичне й фотокаталітичне знезаражування та знешкодження токсичних домішок у природних і стічних водах.

Вченим сформульовані фундаментальні уявлення про формування та розвиток гідросфери, що ґрунтуються на встановленому факті вирішального впливу концентраційного співвідношення ізотопного складу водню у воді на її фізичні, хімічні властивості та біологічну активність. Виявлені гігантські гетерофаз-

ні кластери, обумовлені наявністю важкого ізотопу — дейтерію.

В.В.Гончарук запропонував нову концепцію забезпечення населення якісною питною водою, а також принципово нові ДСТУ на джерела питного водопостачання і на саму питну воду, що включають хімічні, мікробіологічні, радіохімічні показники і біотестування вод. Під його керівництвом колективом співробітників Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А.В.Думанського створені унікальні технології очищення вод від усіх типів забруднень (включаючи радіонукліди) та обладнання для їх реалізації.

Владислав Володимирович брав активну участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, очолював оперативну групу при Президії АН УРСР з дезактивації та штаб АН УРСР у Чорнобилі, за що нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

У науковому доробку вченого понад 835 наукових статей, 11 монографій, більш як 129 патентів. Він активно співпрацює з провідними зарубіжними дослідницькими центрами Франції, Нідерландів, ФРН, Польщі, Угорщини, Греції та ін. Він створив і очолює міжнародний центр дослідження води при Організації Чорноморського економічного співробітництва, Український сателітний центр Інституту рідкісних і розсіяних елементів при ЮНЕСКО.

В.В.Гончарук — академік Міжнародної академії вищої школи, академік Академії технологічних наук РФ та України, іноземний член АН Молдови, член Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки.

Протягом багатьох років Владислав Володимирович є головним редактором журналу “Хімія і технологія води”, членом редакційних колегій журналів “Український хімічний журнал”, “Теоретическая и экспериментальная химия”, “Доповіді НАН України” та багатьох інших видань.

Наукова і науково-організаційна діяльність вченого здобула заслужене визнання. Він є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки, іменних премій Л.В.Писаржевського та О.І.Бродського НАН України, має орден “За заслуги” III ступеня, відзнаку НАН України “За наукові досягнення”, а також звання “Заслужений діяч науки і техніки України”.

Наукова громадскість, колеги та учні сердечно вітають Владислава Володимировича з ювілеєм, бажають йому доброго здоров’я, невичерпної енергії і подальших творчих успіхів.